

Interview. Het grote gelijk van zwemcoach Ronald Gaastra, die Pieter Timmers aan zilver hielp

‘Compromis en topsport horen niet samen’

Zwemcoach Ronald Gaastra komt vandaag terug uit Rio en brengt mee: zilver, veel emoties en persoonlijke glorie. Géén rancune en geen te verffenen rekeningen. Zegt hij. ‘Waarom zou ik niet zen zijn? Welke coach in België heeft olympisch goud én zilver gewonnen?’

HANS VANDEWEGHE IN RIO

Woor wie onder een steen zat, dit ging hieraan vooraf. Er was eens een estafette team – vier jongens die 200 meter zouden zwemmen – dat bijna niet zwom. Dat kwam omdat de trainers en vooral de zwemmers het niet eens konden worden wie wel en niet moest zwemmen in de series. Details besparen we u, maar het werd een vaudeville.

Eerst wel zwemmen, dan niet zwemmen, dan weer wel zwemmen en hoe vaker werd gezwoomen, hoe trager. De zwemmers waren mentaal gekraakt. De zwarttepiet leek voor Pieter Timmers en zijn coach Ronald Gaastra, maar aan het eind van het spel waren ze de piet weer kwijt. Timmers deed wat weinigen verwachtten: hij wettigde zijn solosis in de halve finale met een Belgisch record en een finale-plaats. Vierentwintig uur later werd hij in die finale ook nog eens tweede in opnieuw een dik Belgisch record. Ondergetekende had beloofd van Rio naar huis te zwemmen als Timmers 47,7 zou zwemmen. Hij zwom 47,8, dus het blijft vooralsnog vliegen, maar *point taken*. En voor wie is de zwarttepiet nu?

Ronald Gaastra: “In elk geval niet voor mij. Jij schrijft dat ik als estafettecoach benomst mijn verantwoordelijkheid niet heb gewonnen en de zaak niet eerder heb uitgelokaard. Maar ik heb die verantwoordelijkheid niet, want die is mij afgenomen door de Vlaamse en Waalse zwembonden, omdat ze bang waren dat ik een beslissing zou nemen tegen hun belangen in. Die verantwoordelijkheid ligt nu bij de technische directeurs van die bonden. Alleen zijn die hier niet.”

“Ik heb in de loop van het voorbije jaar meerdere malen bij de bevoegde instanties aangeklopt: het Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité, de zwembond, Sport Vlaanderen, mijn college-trainer Rik Valcke (trainer van Louis Croenen, HVDW), Telkens zei ik: ‘Jongens, we moeten een beslissing nemen’. Iedereen stelde die beslissing maar uit. Hier in het dorp heb ik Eddy Desmet (topsportdirecteur van het BOK, HVDW) nog aangesproken: ‘Eddy, we moeten een beslissing nemen’. Neen, het zou maandagavond worden beslist. Wénu, met de gevolgen die we kennen.”

Oké, maar wilt u Pieter Timmers niet opstellen. En Louis Croenen zei: ‘Als ik de individuele finale haal, zwem ik niet.’
“En toen had ik maar drie zwemmers meer. Als men mij verwijt dat ik Timmers niet wilde laten zwemmen in de series, dan zeg ik dat was mijn tactiek. Ik wilde met Croenen, Vanluchene, Dekoninck en Surgeloose een tijd neerzetten die goed genoeg was voor de finale. Ik had berekend dat we 7:08,65 konden halen, en ik dacht dat 7:09,25 goed zijn voor een finale. Ik zat daar twee keer meer aan een honderdsten naast.

Dus ik had gelijk. Het kon.

“Maar goed, Croenen wilde eerst niet. Tot bij in de ochtend van de finale ineens overstag ging en toch zwom. Had ik Pieter wel opgesteld voor de series van de 4x200, dan hadden we de zilveren medaille op de 100 meter vrij niet gehad, dan haalde hij misschien niet eens de finale. Ik wilde Pieter wel inzetten voor de finale van de estafete, om beter te doen dan ’s ochtends en misschien zesde of zevende te worden.”

Nooit heeft een 28-jarige, zoals Pieter Timmers, zich in twee dagen met bijna een halve seconde verbeterd op honderd meter. (uitgestreken gezicht) ‘Omdat ze niet bij mij hebben getraind. Ik heb dan ook niet voor niks 47,7 geroepen.’

Komaan Ronald, niemand zag het aankomen. Bovendien, als jullie Timmerov en Gaastrov zouden heten, schreeuw iedereen moord en brand.

“Daar ben ik het dus ook niet eens. Die tijd is op het eerste gezicht een spectaculaire verbetering, maar in Londen zwom hij al 48,5. Hij traint sinds 2011 bij mij en daarvoor had hij maar weinig gedaan. Hij is in de vijf jaar negen kilogram aan spiermassa bijgekomen en hij heeft zich sinds Londen 2012 met 0,7 seconden verbeterd. Dat is een normale progressie. Vorig jaar zwom hij een estafettesplit van 47,3 (zonder

‘Timmers heeft zich sinds Londen 2012 met 0,7 seconden verbeterd. Dat is een normale progressie’

starttijd, HVDW), terwijl hij toen minder was dan dit jaar. Het zegt iets over zijn potentie. “Bij het uitzwemmen werd hij aangegetikt door Florent Manaudou (Franse topswimmer, HVDW). ‘Wow man, 47,3. Nicé’. En wat het belangrijkste is, en wat men vaak vergeet: hij heeft minimaal een jaar verloren door zijn dubbele klapping. In 2015 en dit jaar hebben we eindelijk kunnen doortraineren.”

Hij had het misschien in zich, maar niets liet uitschijnen dat het eruit zou komen en ook zij maakte je zorgen over zijn drive. Afgelopen winter nog...

“... Die vier weken vakantie, daar zat ik mee, dat klopt. Maar deez jongen werd blijkaar wat

► Timmers en Gaastra voor een trainingssessie in Rio. ‘Het moest er alleen eens uitkomen, en hier is dat gelukt.’ © BELGA

goed is voor hem, want hij werd steeds beter. Ik kan niet zeggen dat we op training al records hadden gewonnen, maar alle tests op de sprint wezen uit dat hij sneller was dan ooit. Het moest er alleen eens uitkomen, en hier is dat gelukt. Hij was zo relaxed. Hij liep bij het binnenkomen van het bad de verkeerde kant uit, maar dat maakte hem allemaal niet. Qua karakter is hij een sprinter.

“Heeft hij mij verbaasd? Dan zeg ik ja en neen. Neen, omwille van het talent. Ja, voor de beschikbaarheid. Pieter is een zomerzwimmer. Dan gaat hij trainen, in de winter is het allemaal wat moeizamer.”

Wat hebben jullie van die heisa meegekregen in het dorp?

“Ik meerd dan Pieter, omdat hij die meldingen op zijn telefoon toch meteen wist. Maar bij het openen van Twitter was het eerste woord dat hij zag staan meteen raak: ‘Egôst’. En mijn mailbox en Twitter pulde ook meteen uit. Ik wil je het wel eens laten zien: om doodziek van te worden. Dat krijg je dan. Je probeert je af te sluiten, maar het komt toch binnen. Maar zoals ik zei, Pieter was dit toernooi niet van zijn stuik te brengen, en dat is wel knap.”

Al iets gehoord van de Vlaamse Zwemfederatie (VZF)?
“De enige van de boebs die heeft gereageerd, is Michel Louwage, maar dat is de nationale voorzitter. De Vlaamse voorzitter, Johnny Van der Straeten, heb ik niet gehoord, maar deze man heeft iets tegen mij en wil mij treffen. Ik ben mijn parttime als topsporttrainer bij de VZF kwijt, veldg door hem.”

“Ik zit volgende jaar helemaal bij Brabo in Antwerpen en niet meer bij de bond. Dat scheelt 20 procent van mijn inkomen. En als ze nu alsnog met een aanbieding komen? Dan zal ik mijn eigen stellen, want zoals ik de voorbije jaren is gegaan, dat wil ik niet eens. Ik weet dat

het volgend topsportactieplan meer inzet op verzelfstandiging van de topsport, en dat is een goede zaak. Ik heb daar met Sport Vlaanderen al over gesproken, maar zij zeggen ook dat het finaal toch de bond is die beslist of ze iemand wilde voordragen voor een contract.”

Hoeveel oud zeer is er nu bij gekomen?

“Geen. Dieter Dekoninck en Glenn Surgeloose zijn wel even boos geweest op mij, omdat ik die boodschapper was dat er geen team zou zijn. Die jongens wilden zwemmen. Tussen mij en Rik Valcke? Geen oud zeer, ik zweer het je. Ik waardeer hoe Rik werkt, maar ik kan er geen

‘Wanneer maak ik ruzie? Als ik mijn goesting niet krijg. Ik schuw het conflict niet, als het tot een oplossing leidt’

pinten mee pakken zoals met Stefaan Obreno, met wie ik het op zwembad en daar weergang onenks ben. Rik wordt nu *head coach*. Hoeveel keer heb je hem al gehoord? Niet. Oké, dat bedoel ik. Een *head coach* moet aanwezig zijn, de zaak zichtbaar en verbaal managen. Ik denk niet dat hij dat goed kan.”

Ik ben lang niet de enige die zegt dat jij van conflicten leeft.

“Men praat mij dat aan, omdat ik zeg wat ik denk. Hoe krijg je in België dingen gedaan? Door een compromis te zoeken, of door het probleem te zoeken. Het compromis en topsport, die horen niet samen. Dus zoek je af en toe het conflict. Ik schuw dat ook niet als

dat gelukt.’ © BELGA

het tot een oplossing leidt, maar het gebeurt vaker dan me lief is.

“De Stad Antwerpen, mijn werkgever, vindt Gaastra geweldig. Ik zit nu elf jaar bij Brabo en daarvoor veertien jaar als *head coach* bij de Vlaamse Bond. Als ik zou leven van conflicten, denk je dat het zo lang had geduurd? Ik werk al vier jaar met een uitgelezen team van specialisten, niet onder meer, dan Obrecht voor de lactaatbepaling en de duo Tom Goegebeur-Bieke Vandenabeele voor de krachttraining – experientie in hun vak. Denk je dat die zo lang zouden blijven als ik altijd in conflict zou gaan?”

“Wanneer maak ik ruzie? Als ik mijn goesting niet krijg. En nu ik mij tot de laatste snik verzetten tegen dat belachelijke plan om het hele topzwemmen onder te brengen in de Wezenberg in Antwerpen. De Stad Antwerpen heeft de voorbije tien jaar twee miljoen in het zwemmen gestopt, en nu zegt de bond: ‘Rot eens op.’

“Ik voorspel alleen maar ellende, nu ook de Vlaamse Zwemfederatie met Rik Valcke weggaat uit Wachtebeke en bij ons zal komen trainen. Dat is het slechtste wat ze konden doen. Er is gewoon niet genoeg zwemwater, en zo kunnen we bijvoorbeeld niet altijd de camera’s aan gebruiken. De topsportcoördinator van de bond zei mij letterlijk: je hebt er voor 90 procent gelijk, maar nu praten we er niet meer over. Dan begin ik nog maar.”

Heb je nu geen sterkere argumenten om je gelijk te halen?

“Dat zou moeten, maar ik denk het niet. Overal tegenin gaan, kost veel energie. Als het aan mij ligt, zijn dit mijn laatste Series. Het WK volgend jaar in Boedapest en dan misschien nog een EK, en dan laat ik de grote toernooien over aan mijn assistent. Ik heb hier geen zin meer in.”

Nederland wenkt toch?

“Dat is ooit ter sprake gekomen. Ik heb twee

keer met Joop Alberda gesproken, maar die is weg als technisch directeur. Later ben ik nog eens gaan spreken, maar toen besloten ze dat ze iemand overkoppelend wilden voor alle disciplines en een *head coach* voor het zwemmen die ook zelf aan het bad stond. Nou, als ik naar Eindhoven moet gaan wonen met vrouwen en kinderen, die alles hebben in Antwerpen, om in Eindhoven elke ochtend en avond aan het bad te gaan staan, dan kan ik dat evengoed in Antwerpen doen. Ik heb in Antwerpen een prachtig bad, een schitterende omkadering en dus een topprogramma. Bij ons kun je wereldtop worden.”

‘Al mijn zwemmers hebben records gewonnen, een medaille gewonnen of hun persoonlijk record verbeterd’

Nooit bang geweest dat je met pek en veren terug moest?

“Neen. Ik weet wat ik kan. Jan Obrecht zegt: ‘Jij bent de beste trainer met wie ik ooit heb gewerkt’. En Jacco Verhaar (Nederlandse bondscoach van Australië, HVDW) passeerde gisteren en zei: ‘Nog steeds de meester’. Daar heb ik iets aan. En aan mijn resultaten, want die staan ook al mijn zwemmers hebben records gewonnen, een medaille gewonnen of hun persoonlijk record verbeterd.”

“Coach van het jaar? (grinnik) Wordt dat dan niet Marc Wilmos? Ik kan helemaal geen coach van het jaar worden, man, want daarvoor moet je Belg zijn.”

Bio

- 57 jaar
- Nederlander
- Zwemcoach sinds 1982
- Actief bij Vlaamse Zwemfederatie sinds 1989
- Was coach van Brigitte Becue en Frédéric Deburghgrève
- Gouden medaille met Deburghgrève op Olympische Spelen in Atlanta 1996

► Nu coach van Pieter Timmers, Kimberly Buys en Glenn Surgeloose
► Zilveren medaille met Pieter Timmers in Rio

DM

► 8

Minder haamtoebe op de Spelen

